

**MONIKA BIENIECKA
TOMASZ JAKUBIEC**

Urząd Miasta Łodzi

ŁÓDŹ JAKO ROZWIJAJĄCE SIĘ CENTRUM USŁUG LOGISTYCZNYCH

Abstract: Lodz as Developing Center of Logistics Services. Nowadays, promotion and development of modern branches is very important in economic development. One of them is logistic. Together, with advantageous geographical location, good transportation and communication system, it gives great perspectives of development for vast areas of country. Authors point out strengths of Lodz which are extremely important for investors while locating new logistics centres in Lodz and in the region. Authors analyze firms which exist on this area and which provide firms not only in Lodz but also in region, country and Europe, with logistics services. Analysis indicates that spatial and functional concentration of logistics companies within Lodz makes it a specific centre of logistics services.

W obecnej globalizującej się gospodarce Europy i świata usługi logistyczne stanowią coraz większą determinantę dla działań prorozwojowych obszarów, w tym przede wszystkim ośrodków miejskich. Dogodne położenie geograficzne to dzisiaj priorytet wyznaczający kurs rozwoju miast i całych regionów. Dodając do tego właściwie zorganizowany multimodalny układ komunikacyjny, można otrzymać poważną szansę aktywizacji gospodarczej dużych obszarów kraju. W tak budowanych warunkach, które sprzyjają rozwojowi transportu i umożliwiają tworzenie rozbudowanych sieci powiązań i przepływu towarów, są tworzone, jako naturalne następstwo, tzw. centra logistyczne. Są definiowane jako przedsiębiorstwa, podmioty gospodarcze, świadczące usługi logistyczne od magazynowania, przez obsługę ładunków, po kompleksowe wsparcie łańcucha dostaw (Fijałkowski 2001). Ważną rolę w funkcjonowaniu centrów odgrywa teren wraz z infrastrukturą, na którym operatorzy oferują pakiet usług logistycznych (Mendyk 2001). Takie obszarowe definiowanie centrów logistycznych jako przestrzennego ulokowania wielu podmiotów realizujących kompleksowo ogniwa łańcucha transportowego jest bardzo charakterystyczne dla Łodzi.

Ogromne znaczenie dla rozbudzenia logistycznego potencjału stolicy woj. łódzkiego, ma jej położenie. Firmy, które się tu lokalizują jako istotny walor podkreślają możliwość łączności z całym krajem w ciągu zaledwie kilku godzin. Odległości z Łodzi do każdej z granic kraju nie przekraczają 380 km¹. Głównym czynnikiem determinującym kreowanie Łodzi jako centrum logistycznego jest jednak bliskość powstających w sąsiedztwie autostrad, dróg ekspresowych, szybkich połączeń kolejowych oraz lotnisk.

W niedalekiej przyszłości miasto będzie otoczone pierścieniem komunikacyjnym złożonym z przecinających się autostrad A-1, A-2 oraz dróg ekspresowych S-8 i S-14. W bliskim sąsiedztwie Łodzi autostrada A-2 utworzy węzły w Emilii i Strykowie. Od węzła Emilia w kierunku południowym będzie odchodzić zachodnia obwodnica miasta (droga ekspresowa S-14). Między Konstantynowem i Aleksandrowem Łódzkim połączy się ona z drogą ekspresową S-8 (Łódź – Wrocław). Na wschód od Łodzi będzie natomiast przebiegać autostrada A-1 (Gdańsk – Toruń – Łódź – Katowice), która przetnie autostradę A-2 w okolicy Strykowa, a w węzle Tuszyn połączy się z drogą ekspresową S-8. Autostrady A-1 i A-2 wpisują się w ślad transeuropejskich korytarzy transportowych (odpowiednio VI i II), będących częścią sieci transportowej (TEN-T).

Układ komunikacji drogowej dopełniają realizowane i planowane linie kolejowe – szybkie połączenie Łódź–Warszawa oparte na modernizacji istniejącej infrastruktury (160 km/h) oraz nowo projektowane linie dużych prędkości Wrocław/Poznań, Łódź, Warszawa (300 km/h).

Dopełnieniem multimodalnego układu komunikacyjnego – Centralnego Węzła Komunikacyjnego jest transport lotniczy (pasażerski i towarowy) oparty na lotniskach w Łodzi, możliwy port cargo w Łasku, a przede wszystkim na planowanym transkontynentalnym porcie lotniczym zlokalizowanym między Łodzią i Warszawą.

Oprócz wymienionych atutów, do Łodzi i jej aglomeracji inwestorów przyciągają szczególne udogodnienia, związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W mieście istnieje główna podstrefa Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oferująca inwestorom tereny niezabudowane pod inwestycje typu *greenfield* oraz budynki do zagospodarowania. Firma działając w strefie ma możliwość skorzystania z pomocy publicznej, umożliwiającej zwrot od 50-65% nakładów inwestycyjnych w postaci całkowitego zwolnienia z podatku dochodowego. Łódź wspiera nowe inwestycje tworząc dogodne warunki ich rozwoju przez programy pomocowe w zakresie nowych miejsc pracy i wdrażania nowych technologii oraz „program dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rozwoju miasta”. Pomoc przyjmuje różną formę, np. zwolnień od podatków

¹ Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna. Przybliżone odległości...

lokalnych, subsydiowania i refundacji. Olbrzymie znaczenie dla lokalizowania w Łodzi nowoczesnych inwestycji, w tym również przedsięwzięć logistycznych stanowiących efekt mnożnikowy funkcjonowania firm produkcyjnych (AGD), ma również obecność wielu ośrodków naukowo-badawczych i wykształconej kadry. Niebagatelne znaczenie mają relatywnie niskie koszty pracy oraz ceny terenów w Łodzi w porównaniu z innymi dużymi miastami. Istotne również są najniższe ceny wynajmu powierzchni magazynowych (do 12 zł/m² w Łodzi i do 14 zł/m² w innych dużych miastach)².

W dobie gospodarki innowacyjnej Łódź wpisuje się w rozwój oparty na wiedzy i informacji. Tradycyjne przemysły ustępują pola wyspecjalizowanym usługom i nowoczesnym technologiom. Władze miasta jako priorytetowe branże tworzą:

- klaster AGD oparty na takich firmach, jak Bosch-Siemens Sprzęt Gospodarstwa Domowego, Indesit Company Polska, Coco-Werk Polska, Prettl Elektronika Polska, Wirthwein Polska, EGO, Drahtzug Stein DSWI;
- centra zaplecza biznesowego (Business Process Offshoring – BPO): GE Power Controls – Industrial Systems, Philips Polska, Europejskie Centrum Usług Oddział w Łodzi, Generali TU;
- logistykę.

W Łodzi kompleksowe usługi logistyczne stanowią prężnie rozwijający się sektor działalności gospodarczej³. Za przedsiębiorstwa świadczące kompleksowe usługi logistyczne przyjęto firmy dysponujące dużymi powierzchniami magazynowymi oraz realizujące w ramach jednego podmiotu takie funkcje, jak transport, spedycja, obsługa ładunków, obsługa celna, funkcje dodatkowe. W mieście istnieje 28 przedsiębiorstw świadczących wszechstronne usługi z zakresu logistyki. Są to firmy zajmujące powierzchnię od 0,5- 30 ha. Ponadto, w bliskim sąsiedztwie Łodzi (w okolicach Strykowa) takich firm jest 12, a w całym woj. łódzkim kolejne 11. Przykładem takich przedsiębiorstw w Łodzi są: Fota – 2 ha (części samochodowe), Damis-Centrum – 30 ha (kompleksowe usługi logistyczne), Gillette Company – 9,5 ha (paneuropejskie centrum produkcyjne, oddział pakowania i magazynowania na Europę). Natomiast w okolicach Strykowa to Grontmij – 60 ha (centrum logistyczno-produkcyjne), Geant Polska – 19 ha (centralny magazyn sieci hipermarketów), AIG Lincoln Polska – 23 ha (kompleksowe usługi logistyczne). W regionie wśród firm logistycznych wyróżniają się Ikea – 10 ha, Unilever – 4 ha (artykuły spożywcze – krajowe centrum dystrybucji i magazynowania), Ahold – 2 ha.

W Łodzi Olechowie istnieje wyspecjalizowany kolejowy terminal kontenerowy stanowiący istotny element krajowej sieci logistycznej typu cargo,

² *Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Ceny nieruchomości...*

³ Na podstawie badań własnych przeprowadzonych przez Wydział Strategii i Analiz UMŁ (styczeń-luty 2006 r.)

firmy SPEDCONT Spedycja, o powierzchni 8,4 ha i obszarze składowania o powierzchni 4,3 ha⁴.

Istnienie kolejowego ośrodka pełniącego kompleksowe usługi logistyczne stanowi dopełnienie logistyki drogowej. Łódź jest podstawowym centrum firm logistycznych w skali całego regionu. W woj. łódzkim istnieje 16 magazynów (w tym 6 branżowych), z czego 11 znajduje się w Łodzi, 3 w bliskim jej sąsiedztwie oraz 2 w dalszych częściach regionu. Funkcjonują również 22 firmy świadczące usługi transportowe⁵, w tym 13 w Łodzi. Pośrednictwo i usługi logistyczne oraz wyspecjalizowaną obsługę informatyczną świadczy 14 firm, z czego 8 w Łodzi.

Na podstawie zebranych informacji można powiedzieć, że w Łodzi jest zauważalne realizowanie koncepcji definiowanej jako *city-logistics* (Richter, Tarkowski 2003). Chodzi o budowanie centrów dystrybucji w pobliżu dużych miast w celu redukcji ruchu w centrum, zachowując jednocześnie odpowiednio wysoki poziom dostaw. W ideę tę wpisują się działania wielu łódzkich firm logistycznych. Należą do nich Rossmann, Komfort, Polifarb Becker Dębica, Kaufland Polska, IC Companys Poland, Gillette, Geant Polska, Unilever. Przedsiębiorstwa te dysponują w rejonie Łodzi centrami dystrybucyjnymi, centralami, głównymi magazynami o randze krajowej i europejskiej. Realizują zaopatrzenie sieci swoich sklepów znajdujących się w Łodzi, w regionie, w kraju i w Europie.

Warto podkreślić, że na terenie miasta funkcjonuje aż 63 spośród 105 firm logistycznych działających w regionie. Łączna powierzchnia zajmowana przez obiekty logistyczno-magazynowe w Łodzi przekracza 77 ha⁶ – tab. 1. Nadmienić przy tym należy, że informacje dotyczące obrotów finansowych oraz wielkości zatrudnienia w tych podmiotach podlegają ochronie jako informacja handlowa i w związku z tym nie są dostępne. Z badań wynika natomiast, że firmy logistyczne są rozmieszczone na obrzeżach Łodzi, przy głównych trasach

Tabela 1

Przedsiębiorstwa świadczące usługi logistyczne

Lokalizacja	Liczba podmiotów	Powierzchnia (ha)
Łódź	63	>77
Bliskie sąsiedztwo Łodzi (głównie Stryków)	17	>143
Woj. łódzkie ogółem	105	>330

Źródło: Opracowanie własne.

⁴ TK Łódź Olechów....

⁵ Firmy transportowe dysponujące flotami samochodowymi liczącymi od kilku do kilkudziesięciu samochodów ciężarowych.

⁶ Na podstawie badań własnych Wydziału Strategii i Analiz UML (styczeń-luty 2006 r.).

wylotowych z miasta. Zauważalna jest również tendencja do łączenia się tych firm w kompleksy.

Z powyższej analizy jasno wynika, że Łódź jest rozwijającym się centrum logistycznym, którego znaczenie i zasięg oddziaływania szybko wzrasta, tworząc je węzłem logistyki i transportu rangi europejskiej. Rozwijający się rynek usług logistycznych staje się realną szansą wzrostu zatrudnienia. Koncentracja przestrzenna i funkcjonalna przedsiębiorstw z branży logistycznej, powiązanych siecią współpracy z firmami w kraju i zagranicą zwiększa potencjał rozwojowy tak Łodzi, jak i województwa. Dostrzegalne jest zatem, że promocja nowych branż, w tym logistycznej, otwiera zupełnie nowe perspektywy, a tym samym jest istotnym impulsem do dalszego rozwoju gospodarczego.

Literatura

- Autostrady w Polsce. Szanse i zagrożenia dla gmin, miast, powiatów i regionów.* Materiały konferencyjne, Łódź 2005.
- Centrum logistyki transportu multimodalnego.* Biuro Rozwoju Przedsiębiorczości i Miejsce Pracy UMŁ.
- Diagnoza społeczno-ekonomiczna miasta Łodzi.* Raport UMŁ i firmy McKinsey, 2005, <http://www.klasterlodzki.pl>.
- Fijałkowski J., 2001, *Wybrane zagadnienia projektowania centrów logistycznych w Polsce*, (Cz.1). „Logistyka” 1.
- Informator Gospodarczy.* Biuro Rozwoju Przedsiębiorczości i Miejsce Pracy UMŁ.
- Korzeń J., 2005, *Nowe szanse dla Łodzi, wywiad z Prezydentem Miasta Łodzi Jerzym Kropiwnickim.* „Urbanista” 5.
- Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Ceny nieruchomości,* http://www.sse.lodz.pl/page_pl.php?id=706
- Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Przybliżone odległości z Łodzi do granic kraju.* http://www.sse.lodz.pl/page_pl.php?id=739
- Machejek A. (red.), 2005/2006, *Business Guide*, IX edycja. Łódź.
- Mendyk E., 2001, *Teoria a praktyka polskich centrów logistycznych.* „Logistyka” 5.
- Multimodalne węzły transportu czynnikiem rozwoju regionów.* Materiały konferencyjne, 2004, UMŁ, Łódź.
- Paturalska-Nowak E., 2005, *Perspektywy rozwoju ŁOM.* „Urbanista” 5.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Łódzkiego.* Łódź 2002.
- Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., *Logistyka*, <http://paiz.gov.pl/index/?id=3875115bacc48cca24ac51ee4b0e7975#top>
- Richter K., Tarkowski J., 2003, *Centra logistyczne – ważny element łańcucha logistycznego.* Europejski Uniwersytet Viadrina.
- Strategia rozwoju klastra w Łodzi.* Raport UMŁ i firmy McKinsey, 2005, <http://www.klasterlodzki.pl>.
- TK Łódź Olechów – możliwości techniczne.* <http://www.spedcont.com.pl/tklodz.htm>.